Landsbygdens renässans kom med flyktingarna

Fotbollslaget levde upp, byskolan fick fulla klasser och affären nya kunder. Äntligen blev det lätt att rekrytera erfarna lantarbetare i Lammhult.
Förutom att det är inhumant kan det knappast vara god nationalekonomi att skicka ungdomar till Afghanistan.

Text: Fredrik Bergman | Prenumerera | Debatt i SocialPolitik nr 4 2016

För ganska precis ett år sedan mötte jag en ansad herre i ljusblå skjorta, en bankman. Vi kom att prata och jag passade på att fråga hur börskurserna i Sverige rört sig denna höst, under det som kallats flyktingboomen. Börsen som brukar reagera på minsta vink av samhällsförändring. Vad tyckte börsen om att 100 000 flyktingar kom nästan samtidigt till Sverige.
– Jo, börsen svarade hela tiden positivt, upplyste bankmannen. Har verkligen tänkt på det där sen.
Den enorma flyktinginvandringen som på några få månader fyllde tusentals bostäder på Sveriges landsbygd, fyllde trötta bruksorter utan bruk. Flyktingvandringen som gav jobb åt så många svenskar – i kommuner, hos Migrationsverket, i privata boenden. Klart att börsen lät positiv.

Och så jag som i samma veva höll på att gå in i väggen. Behövdes det inte lite extrapersonal i den kommunala flyktingmottagningen? Jag fick arbete på ett HVB-hem i Lammhult.
Hur spännande blev inte året i Lammhult?
Månad för månad under någon sorts landsbygdens renässans. Byns fotbollslag hade för ett år sedan en tränare som mulnade över svårigheterna att få till ett bra lag i en urbaniserad värld. Spelarna drar till studier i städer. Men så… Lammhults

idrottsförening kunde plötsligt välja och vraka bland alla forwards. 2016 anmälde Lammhult två lag till seriespelet.
Det blev en fantastisk tid. Alla asylsökande lirade med likadana skor, inköpta för 250 kronor på outleten i stan. Ingen hade bil för att åka till bortamatcher, men vi fick kommunal dispens att använda minibussar.
Och så byskolan, som också tyngdes av landsbygdens kriser. Plötsligt levde den upp med fulla klasser. Byns pensionärer blev läxhjälpare. Det är närmast fullsatt under läxhjälpen i Filadelfiakyrkan på tisdagskvällarna. En 80-årig konstnär lär ut måleri på onsdagarna.
Fastighetsägare och kommunala bostadsbolag har i år upplevt det oväntade, att alla lägenheter i småländska Lammhult är uthyrda. Det är nu kö för en lägenhet i byn. På Ica brukar det också vara kö. Dessutom har en till affär etablerats i byn, en orientalisk livsmedelsbutik.

Och framåt sommaren erbjöd småföretagen i byn sommarjobb och praktikplatser åt byns unga flyktingar. Trots att detta är en ort med över 17 procent Sverigedemokrater, tycktes motkrafterna vara ännu fler. Lions lovade stå för praktikersättning när kommunen först nekade. Efter sommaren ville flera av byns företagare anställa dem för extrajobb. Äntligen blev det lätt att rekrytera erfarna lantarbetare i byn, uppvuxna på jordbruk i Afghanistan med ett liknande klimat som vårt. Och detta var bara Lammhult. Unga målare, bagare, murare, svetsare. Plötsligt gick det att hitta personal till en massa svenska bristyrken, åtminstone extrapersonal.
Glada miner i börshus och styrelserum.

Utan att veta något om aktier och nationalekonomi, tänker jag att det måste vara både mänskligt och ekonomiskt vansinne det som nu bestämts – att en stor andel av dessa ungdomar ska skickas tillbaka till sina livsfarliga hemländer.
Ska lägenheterna åter bli tomma i Sveriges alla byar, ska pensionärerna återgå till ensamt tv-tittande, lanthandlarna

till funderingar om nedläggning? Bortsett från att det är förfärligt och alldeles livsfarligt för ungdomarna, att skickas tillbaka till just det Afghanistan som UD avråder alla svenskar att åka till – så kan det väl inte vara god nationalekonomi att först utbilda en massa läshuvuden i svenska språket, och sen skicka dem till ett land där detta språk aldrig används.
Det kan inte vara bra för någon att göra så här. Inte ens för börsen.

Fredrik Bergman,
arbetar på ett HVB-hem i Lammhult. Han arbetar också med socialt företagande.